

Dàn ý phân tích truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* - Nguyễn Thành Long

[Văn mẫu 9] Lập dàn ý chi tiết cho đề văn phân tích tác phẩm *Lặng lẽ Sa Pa* - truyện ngắn của Nguyễn Thành Long.

Dàn ý đề văn Phân tích truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa*

I. Mở bài

- Giới thiệu truyện ngắn ***Lặng lẽ Sa Pa*** và tác giả Nguyễn Thành Long.
- Dẫn dắt vấn đề: Truyện ngắn ***Lặng lẽ Sa Pa*** là truyện ngắn giàu chất thơ.

II. Thân bài

** Chất thơ trong truyện ngắn:* là sự tổng hòa nội dung và nghệ thuật tác phẩm, với sự dạt dào cảm xúc tinh tế mà mãnh liệt, việc miêu tả những bức tranh thiên nhiên thơ mộng, với sự tưởng tượng bay bổng thể hiện trong một ngôn ngữ giàu chất nhạc, đầy âm vang tạo thành những âm vang trong văn xuôi.

1. Chất thơ trong truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa*

- Tên truyện giàu chất thơ: nhan đề gợi sự nhẹ nhàng, man mác, khiến người đọc liên tưởng đến bài thơ trữ tình
 - + Chất thơ từ tên truyện làm căn cốt, lan tỏa rộng khắp tác phẩm
- Chất thơ trong bối cảnh câu chuyện
 - + Tình huống truyện là cuộc gặp gỡ đầy bất ngờ và thú vị giữa những con người khác nhau về nghề nghiệp, địa vị, giống nhau trong tình yêu công việc
 - + Cuộc gặp gỡ ngắn ngủi nhưng để lại dấu ấn sâu đậm trong lòng mỗi nhân vật những cảm xúc đẹp đẽ
 - + Cuộc gặp diễn ra ở nơi thơ mộng, lãng mạn đầy ý nghĩa giữa núi rừng, thiên nhiên thơ mộng của Sa Pa

2. Chất thơ trong cách xây dựng các nhân vật

- + Bằng con mắt nghệ thuật, tác giả phát hiện ra những con người thật đẹp luôn cống hiến hết mình cho công việc, đất nước, ở họ tình yêu với công việc thật đẹp và cao cả: nhân vật anh thanh niên, ông kĩ sư vườn rau dưới Sa Pa, người nghiên cứu bản đồ sét.

Dàn ý phân tích truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* - Nguyễn Thành Long

+ Tác giả không đặt tên riêng rõ ràng, không chú ý về ngoại hình, hành động ngôn ngữ đối thoại, mà tập trung vào thế giới tâm hồn của nhân vật với suy nghĩ, cảm xúc sâu lắng, nhẹ nhàng.

+ Những con người ở Sa Pa cống hiến thầm lặng tuổi trẻ, sức lao động cho đất nước, đó là những con người giàu sức sống và nghị lực.

3. *Chất thơ trong ngôn ngữ:*

+ Những câu văn dài kết hợp với hình ảnh đẹp, thơ mộng núi rừng Sa Pa.

+ Giọng văn nhẹ nhàng, êm dịu nhưng sâu lắng như bản nhạc ca ngợi vẻ đẹp thiên nhiên và con người.

III. Kết bài

- Chất thơ thể hiện tư tưởng nghệ thuật của tác phẩm: ca ngợi thiên nhiên, con người ngày đêm lao động thầm lặng, cống hiến cho đất nước

- Chất thơ trong truyện góp phần tạo nên dấu ấn phong cách nghệ thuật của nhà văn Nguyễn Thành Long

Tham khảo bài văn phân tích *Lặng lẽ Sa Pa* hay và đầy đủ ý nhất

Trong cuộc sống lao động mới, con người là nòng cốt cơ bản để có sự tạo dựng vững chắc. Những phẩm chất tốt đẹp sẽ khẳng định vai trò làm chủ cuộc sống mới. Nhân vật anh thanh niên trong thiên truyện *Lặng lẽ Sa Pa* là một người như thế.

Để nhân vật anh thanh niên hiện rõ những đức tính đáng quý, Nguyễn Thành Long đã để ông họa sĩ làm việc đó qua điểm nhìn của mình. Nội dung truyện đơn giản, không có tình huống thắt nút, gay cấn cho nên câu chuyện giàu chất trữ tình hơn là tự sự. Sự xuất hiện của anh thanh niên, tuy là nhân vật chính với nhiều biểu hiện tốt đẹp nhưng đến rất bất ngờ, gián tiếp qua lời kể của bác lái xe. Và cũng như khi đến, anh lại lặng lẽ khuất lấp vào mây mù trong cái tĩnh lặng muôn thuở của Sa Pa. Hình ảnh anh thanh niên với nhiều phẩm chất như khiêm tốn, yêu lao động, tận tâm với công việc... tất cả thể hiện trên một bức họa lớn nhưng đến ông họa sĩ cũng phải thốt lên: ông biết rõ sự bất lực của nghệ thuật. Con người bé nhỏ nhưng những nét đáng quý khiến anh trở nên lớn lao đến như thế.

Trong lao động, anh thanh niên hiện ra là một con người yêu lịch sử và sẵn sàng cống hiến vì lao động. Quan niệm rất mới lạ khi anh nhận xét về công việc được coi là cô độc nhất thế gian này: khi ta làm việc, ta với công việc là đôi, sao gọi là một mình được? Từ

Dàn ý phân tích truyện ngắn Lặng lẽ Sa Pa - Nguyễn Thành Long

quan niệm ấy, anh vượt lên chính bản thân mình để đi tìm niềm hạnh phúc trong lao động. Có lẽ chỉ có quan niệm như thế mới khiến anh thấy mình không cô đơn, không lẻ loi một mình. Từ tâm sự của anh thanh niên, ngay ông họa sĩ và cả người đọc đều sửng sốt trước thái độ trân trọng, gắn bó với lao động như đã ngấm sâu vào máu của con người trẻ tuổi này: công việc của cháu gian khổ thế đấy, chứ cất nó đi, cháu buồn chết mất. Tự xác định với bản thân về vai trò quan trọng không thể thiếu của lao động đối với mọi người nói chung và đặc biệt đối với chính bản thân anh. Một suy nghĩ mới và độc đáo khi anh lấy gian khổ nhiều hay ít để xem ai một mình hơn, cô đơn hơn anh bạn trên trạm đỉnh Phang-xi-păng ba nghìn một trăm bốn mươi hai mét kia mới một mình hơn cháu. Phải chăng chính những suy nghĩ và tâm sự vượt hơn cả tuổi tác như anh thanh niên đã giúp anh hạnh phúc hơn khi ý thức được mối liên quan giữa bản thân với tập thể trong sự đóng góp cho đất nước: cháu ở đây có nhiệm vụ đo gió, đo mưa... phục vụ sản xuất, phục vụ chiến đấu. Trong công việc anh thấy được vai trò của mình và hơn cả biết được mình vì ai mà lao động. Những suy nghĩ ấy khiến cho con người nhỏ bé này cảm nhận được niềm hạnh phúc trong lao động nhiều hơn nữa. Thấy được vai trò của lao động đối với bản thân nên anh đã có những thái độ tự giác và nghiêm túc đối với lao động. Công việc của anh thanh niên rất đặc biệt với sự cô lập tuyệt đối. Tuổi trẻ, sức xuân của anh bị đánh đổi bởi công việc tẻ nhạt cắt vụn ngày đêm: công việc của cháu cũng quanh quẩn ở mấy chiếc máy ngoài vườn này thôi. Cháu lấy những con số báo về nhà bằng máy bộ đàm: bốn giờ, mười một giờ, bảy giờ tối và một giờ sáng. Bất chấp tất cả công việc vẫn được hoàn thành một cách xuất sắc. Không phải là người có lòng kiên nhẫn, tự giác cao thì anh không thể làm đi làm lại công việc buồn chán này đặc biệt giờ ộp lúc một giờ sáng: gió tuyết và lặng im... chỉ trực đợi mình ra là ào ào xô tới. Ngay cả thời tiết khắc nghiệt cũng không khuất phục được con người yêu lao động và sống rất có trách nhiệm đối với lao động. Chẳng ai kiểm tra thường xuyên nhưng không vì thế mà anh lơ là, làm việc cho xong, cho nhanh. Công việc luôn được hoàn thành chính xác, tỉ mỉ, cẩn thận với tinh thần trách nhiệm nghiêm túc tự giác cao. Anh thanh niên không chỉ đẹp trong lao động mà anh còn đẹp trong lối sống.

Anh thanh niên còn là một con người sống cởi mở, chân thành và hiếu khách. Ngay từ cách anh muốn tìm người trò chuyện, đẩy khúc thân cây chắn ngang đường để xe đi qua có dịp nghỉ chân, anh chạy xuống trò chuyện cho đỡ thèm người đã thấy trong đó một trái tim rộng mở muốn quen và muốn thân. Khi được bác lái xe giới thiệu những vị khách sẽ lên thăm nhà anh thì anh mừng ra mặt và chân thành, có thiện ý mời họ lên nhà anh trên đỉnh Yên Sơn cao hai nghìn sáu trăm mét. Ông họa sĩ, cô kĩ sư chỉ là những người xa lạ chưa một lần gặp mặt và cũng có thể đây là lần đầu tiên và cũng là lần cuối cùng họ gặp nhau nhưng anh vẫn rất nhiệt tình trao bó hoa đã cắt cho người con gái rồi mời hai người uống thứ trà pha nước mưa, thơm như nước hoa của Yên Sơn nhà anh. Anh thân thiện vô cùng, đãi khách bằng những thứ bình dân nhưng rất quý đối với bản thân anh cũng như với hai vị khách đặc biệt từ dưới xuôi lên. Giữa họ giờ như không còn khoảng cách bởi chính tình người, sự tự nhiên của anh thanh niên đã xóa đi sự xa lạ. Anh nói: cái này để ăn trưa cho bác, cho cô, và bác lái xe – một giỏ trứng thể hiện tình cảm rất chân thành. Anh sống một mình không những không đòi hỏi sự quan, tâm của người khác mà chính

Dàn ý phân tích truyện ngắn **Lặng lẽ Sa Pa** - Nguyễn Thành Long

bản thân anh lại rất quan tâm chu đáo với những người sống xung quanh. Củ tam thất cháu vừa đào thấy, cháu gửi bác gái ngâm rượu uống. Hôm nọ bác chẳng báo bác gái vừa ốm dậy là gì? Anh quan tâm đến cả người anh chưa một lần gặp mặt, người có lẽ chỉ qua lời kể của bác lái xe. Một con người biết cách sống tốt với mọi người chỉ đơn giản là qua sự quan tâm rất chân thành. Ngay trong cuộc trò chuyện với ông họa sĩ việc anh thanh niên nhắc đi nhắc lại những cái máy vườn trạm khí tượng nào cũng có thể hiện sự khiêm tốn trong lời nói và lối nghĩ. Không khoe mẽ, tự cao, anh coi mình cũng chỉ là con người thật bình thường và giản đơn như bao người khác. Thế cho nên việc ông họa sĩ tay hí hoáy vào cuốn sổ tì trên đầu gối khiến anh phải ngăn lại bởi anh thấy bản thân chưa xứng đáng với niềm vinh dự mà với anh thật lớn lao như thế. Không những không để ông họa sĩ vẽ mình, anh còn giới thiệu cho ông: ông kĩ sư vườn rau và đồng chí nghiên cứu khoa học – họ cũng cống hiến quên mình cho Tổ Quốc, cho xã hội, cho cuộc sống mới. Anh có suy nghĩ thật đúng đắn khi thấy cuộc đời đẹp quá bởi có những người đang ngày đêm hết lòng hết sức lao động bằng trách nhiệm và tinh thần cao. Một điều khiến ông họa sĩ và ngay chính người đọc cũng ngỡ ngàng vì sự sắp xếp cuộc sống hết sức khoa học và ngăn nắp của anh thanh niên. Hoa đơn, hoa thược dược, vàng, tím, đỏ, hồng phấn, tổ ong... – đó là vườn của do bàn tay của chàng trai trẻ tuổi này tạo dựng nên. Cuộc sống một mình mà muôn màu muôn vẻ rực rỡ sắc hoa. Phải là con người có nghị lực sống phi thường thì mới có thể có đời sống tinh thần phong phú đến như thế. Và ngay cả khi công việc trên trạm khí tượng này của anh đã có thể coi là yên ổn thì ngày ngày anh vẫn nhờ bác lái xe mua sách dưới xuôi gửi lên, anh vẫn không ngừng trau dồi thêm vốn kiến thức để rồi anh lại có thể tìm ra một cái gì đó mà cống hiến hơn nữa cho một đất nước thời kì đổi mới này.

Những con người như anh thanh niên đang ngày ngày làm giàu có thêm cho đất nước Việt Nam. Anh là lớp người trẻ tuổi tiếp bước lòng nhiệt huyết lao động của lớp người đi trước như bác lái xe, ông họa sĩ... Anh thanh niên và chính vẻ đẹp tâm hồn của anh đã tác động mạnh mẽ tới ông họa sĩ và đặc biệt cô kĩ sư dưới xuôi lên Sa Pa nhận công tác. Và không chỉ các nhân vật trong truyện ngắn này mà ngay chính người đọc chúng ta cũng cần suy nghĩ nhiều hơn nữa về công việc lao động hiện tại của bản thân và sẽ cần phải cố gắng nhiều hơn nữa theo hướng tích cực để xã hội sẽ tốt đẹp hơn, phát triển hơn bởi có những con người với nhiều phẩm chất cao quý như anh thanh niên.

Thiên truyện **Lặng lẽ Sa Pa** gấp lại để lại vấn vương cho mỗi người đọc. Đặc biệt nhân vật anh thanh niên đã có sức hấp dẫn, lay động tâm hồn mỗi người. Ngợi ca con người anh chính là cách chúng ta ngợi ca lao động và không quên đánh giá lại bản thân.